

VERSION PROVISOIRE

NE PAS CITER SANS MENTIONNER LA SOURCE
La version définitive comprend aussi le compte rendu analytique bilingue. Les annexes sont reprises dans une brochure séparée.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

VOORLOPIGE VERSIE

NIET CITEREN ZONDER BRONVERMELDING
De definitieve versie bevat ook het tweetalige beknopt verslag. De bijlagen zijn in een aparte brochure opgenomen.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL

Commission des Relations extérieures

INTEGRAAL VERSLAG

Commissie voor Buitenlandse Betrekkingen

Mercredi

26-04-2023

Après-midi

Woensdag

26-04-2023

Namiddag

*Les textes n'ont pas encore été révisés par les orateurs.
Ceux-ci peuvent communiquer leurs corrections par écrit
avant le*

02-05-2023, à 16 heures

au Service du Compte rendu intégral.

e-mail: CRIV@lachambre.be

*De teksten werden nog niet door de sprekers nagezien. Zij
kunnen hun correcties schriftelijk
meedelen vóór*

02-05-2023, om 16 uur

aan de Dienst Integraal Verslag.

e-mail: CRIV@dekamer.be

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	Parti Socialiste
VB	Vlaams Belang
MR	Mouvement Réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
Vooruit	Vooruit
Les Engagés	Les Engagés
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 55 0000/000	Document parlementaire de la 55 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 55 0000/000	Parlementair stuk van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigeleurig papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers
Commandes :	Bestellingen :
Place de la Nation 2	Natieplein 2
1008 Bruxelles	1008 Brussel
Tél. : 02/ 549 81 60	Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74	Fax : 02/549 82 74
www.lachambre.be	www.dekamer.be
e-mail : publications@lachambre.be	e-mail : publicaties@dekamer.be

een open vraag is en dat u zich zult conformeren aan een uitspraak van het Grondwettelijk Hof.

Welke besprekingen lopen er over de zaak-Assadi?

02.05 Daniel Senesael (PS): Madame la présidente, madame la ministre, on l'a dit, on l'a répété: le traité de transfèrement adopté par notre Assemblée et approuvé par la Cour constitutionnelle est désormais entré en vigueur, permettant enfin d'entrevoir le transfèrement en Belgique de notre compatriote détenu arbitrairement depuis bien trop longtemps en Iran.

Si nous apprenions par voie de presse qu'une demande de transfèrement avait bien été envoyée auprès des autorités iraniennes dès l'entrée en vigueur dudit traité, la famille d'Olivier Vandecasteele relayait, une nouvelle fois, de graves inquiétudes quant à sa santé mentale et physique. Ses maux de jambes, déjà décrits en mars dernier, n'ont toujours pas été soignés. Il a été déplacé dans la prison d'Evin, l'une des pires du pays, et ne sait plus se tenir debout plus de cinq minutes, à deux doigts de la paralysie.

Vous le savez, madame la ministre, ce cas me tient particulièrement à cœur puisqu'il s'agit du voisin de notre entité.

Malgré ces initiatives législatives, malgré des échanges téléphoniques entre vous, notre premier ministre et vos homologues iraniens, malgré une mobilisation populaire pour le voir libérer au plus vite, et malgré le stress physique et mental évident qu'il subit, Olivier est toujours enfermé dans une geôle de Téhéran.

Madame la ministre, tout en vous remerciant sincèrement pour vos efforts constants et déterminés, je vous rappelle l'urgence de la situation dans laquelle notre concitoyen se trouve. Quels retours pouvez-vous nous faire quant aux conditions de détention et quant à l'état de santé de M. Olivier Vandecasteele en Iran?

Qu'en est-il de l'évolution de la mise en œuvre du traité de transfèrement permettant, enfin, de le voir libérer?

Madame la ministre, je tiens à vous adresser mes remerciements les plus vifs et sincères pour votre abnégation dans ce dossier et votre volonté d'atteindre le résultat que nous attendons toutes et tous avec impatience. Un tel cas humanitaire ne mérite pas vraiment que nos collègues ne passent qu'une seule minute dans une cage qui se trouve sur la grand-place, face à une cathédrale et un beffroi reconnus par l'UNESCO.

02.06 Michel De Maegd (MR): Madame la ministre, le sujet est sensible et pénible tant pour vous et votre humanisme que pour nous et le nôtre. Cela fait maintenant 425 jours que notre compatriote Olivier Vandecasteele vit le calvaire inhumain que nous connaissons, calvaire, il faut le rappeler, chers collègues, que lui infligent les seules autorités iraniennes et sans le moindre fondement crédible. Il est important de le souligner une nouvelle fois. Ce sont donc 425 jours à croupir dans les geôles iraniennes dans des conditions qui dépassent l'entendement. Chaque jour qui passe est une épreuve supplémentaire pour lui-même, pour sa famille et pour ses proches.

Madame la ministre, je ne doute pas une seule seconde que vous faites, avec le gouvernement, tout ce que vous pouvez pour obtenir sa libération au plus vite. Bien sûr, nous voudrions tous que cela aille plus vite. Il y a une urgence vitale mais nous comprenons également que ces discussions prennent du temps et que vous n'êtes pas maître de ces délais. J'aimerais néanmoins vous entendre sur les dernières évolutions dans ce dossier. Pouvez-vous nous dire où vous en êtes dans les contacts bilatéraux avec votre homologue iranien?

Nous savons que le premier ministre s'est entretenu cette semaine avec le président iranien. Pouvez-vous nous en dire plus sur l'état des discussions? Que demande l'Iran à l'heure actuelle? L'Iran a-t-il déjà officiellement demandé le transfèrement de M. Assadi? Enfin, pouvez-vous nous dire si les conditions de détention d'Olivier Vandecasteele ont évolué et si vous avez des informations quant à son état de santé?

02.07 Els Van Hoof (cd&v): Ik sluit mij aan bij deze vragen. Olivier Vandecasteele zit nu al veertien maanden vast. Heel België trekt zich zijn toestand aan. Die toestand is fundamenteel onrechtvaardig en wreedaardig, net als de toestand van de heer Djalali. Morgen, 27 april, ontvangen wij namens de commissieleden zijn echtgenote. Ik kan mij indenken dat het ondraaglijk is en blijft.

Ook binnen de regering voel ik aan dat diverse ministers, zoals u, minister Van Quickenborne, de premier en andere regeringsleden de situatie op de voet volgen. Naar aanleiding van het akkoord dat op 24 april 2023 tot uitvoering is gebracht, heeft de premier contact gehad met zijn Iraanse homologe Raisi. Er is overeengekomen dat het akkoord sneller zou worden uitgevoerd. Daarom heb ik een aantal vragen.

Hoe zijn de huidige detentieomstandigheden van Olivier Vandecasteele? Hij is inderdaad

overgebracht naar de beruchte Evingevangenis. Wat is de toestand vandaag? Zijn er consulaire bezoeken en contacten met de familie mogelijk?

Wat zijn de concrete gevolgen van de snellere uitvoering van het akkoord voor Olivier Vandecasteele? Kan daar een timing op gekleefd worden, als u die al kunt meedelen? Ik vermoed immers dat er heel wat achter de schermen gebeurt. Dat is ook nodig in dergelijke kwesties.

02.08 **Wouter De Vriendt** (Ecolo-Groen): Mevrouw de minister, er zitten twee grote elementen in mijn vraag.

Kunt u ons, ten eerste, wat meer zeggen over de detentie en de situatie waarin Olivier Vandecasteele zich bevindt en de inspanningen die de regering doet om hierin beterschap te brengen? Ik weet dat er heel veel diplomatieke inspanningen worden geleverd. Kunt u ons een update geven van de zaken die al gedaan zijn om de omstandigheden waarin hij vastgehouden wordt zoveel mogelijk te verbeteren? Dat is een grote bekommernis voor de familie, maar ook voor dit Parlement. Het tweede element betreft uiteraard de vrijlating, de uitlevering en de overbrenging van Olivier Vandecasteele naar ons land. Ik weet dat de regering ook op dat vlak heel veel inspanningen levert.

Van de N-VA-fractie krijgen wij niets anders dan kritiek op de aanpak van de Belgische regering, maar wij zijn overtuigd van de noodzaak om alles tot een goed einde te kunnen brengen. Dat gaat met horten en stoten. Het uitleveringsverdrag tussen België en Iran is in werking getreden op 18 april 2023. Ons land heeft intussen ook een aanvraag ingediend om Olivier Vandecasteele over te brengen.

Kunt u meer details geven over het verzoek dat wij hebben ingediend? Wat zijn de volgende stappen?

Kunt u meer toelichting geven over de verschillende lopende gesprekken tussen België en Iran?

Heeft de regering een verzoek ontvangen voor de uitlevering van de heer Assadi?

De demarche die in de internationale pers is verschenen, dus het blijkbaar valse bericht dat de uitlevering op til zou zijn, is ontkend door de minister van Justitie. Dat hoeft ons echter niet te verbazen. Misschien heeft een en ander ook te maken met het feit dat het Grondwettelijk Hof voorwaarden heeft opgelegd aan dit uitleveringsverdrag en probeert Iran op die manier de modaliteiten zoveel als mogelijk te versoepelen

door publiek de druk op te voeren, ook op de federale regering. Het is een delicate kwestie, ook een kwestie die nuance en een goede behandeling verdient. We hebben daar ook ruim debat over gevoerd in het Parlement toen het uitleveringsverdrag is goedgekeurd.

Ik zou hoe dan ook graag een antwoord krijgen op de vraag of de regering een verzoek heeft ontvangen voor de uitlevering van de heer Assadi.

02.09 **Malik Ben Achour** (PS): Madame la ministre, la détention d'Olivier Vandecasteele par l'Iran intervient dans un contexte géopolitique particulier, qui donnait une position très spéciale à l'Iran. Ce contexte géopolitique est en train d'évoluer à une vitesse fulgurante. Au départ de l'accord entre l'Arabie saoudite et l'Iran, toute une série d'autres accords se nouent et repositionnent l'Iran dans la région. Ces évolutions diplomatiques, géopolitiques ou géostratégiques ont-elles, selon vous, un impact particulier sur les discussions que nous menons avec l'Iran? Si oui, quel est-il?

Par ailleurs, des articles ont été publiés ce matin dans la presse spécialisée sur le Moyen-Orient, évoquant l'intervention ou le soutien du sultanat d'Oman dans les discussions entre la Belgique et l'Iran. Pouvez-vous le confirmer?

02.10 **Darya Safai** (N-VA): Mevrouw de minister, zoals u vandaag ook hebt kunnen lezen, beweert Iran iets anders. Minister van Justitie Van Quickenborne stelt dat dat helemaal niet juist is. Iran beweert dat de vrijlating van de heer Assadollah Assadi dichterbij komt. Er moet dan toch een gesprek geweest zijn? Het gesprek van premier Alexander De Croo en Ebrahim Raisi, de president van het islamitische regime van Iran, ging dus toch over de heer Assadollah Assadi, maar jammer genoeg krijgen we geen transparantie of berichten daarover.

De inhoud van uw persberichten verschilt volledig van wat ik in het Perzisch van Iran te lezen krijg. Veel mensen zijn ook het Perzisch machtig en kunnen lezen dat Iran totaal andere verklaringen aflegt. Zelfs in het persbericht van vorige week stelt u gewoon dat dat gesprek over onze landgenoot Olivier Vandecasteele ging, terwijl op de website van president Ebrahim Raisi helemaal andere informatie stond: Iran beveelt België zelfs wie als vluchteling wordt aanvaard en wie niet.

Volgens minister van Justitie Van Quickenborne is Iran een schurkenstaat, die manipuleert. Iran is echter wel uw gesprekspartner. Hoewel het zo manipuleert en een schurkenstaat is, probeert u met Iran toch een overeenkomst te bereiken. Hebt u het echt over het dossier van de heer Assadollah

Assadi gehad? Of verzint Iran dat? Zijn jullie van plan om Assadi uit te leveren? Ik geloof niet dat men in Iran zomaar iets beweert.

02.11 Hadja Lahbib, ministre: Mesdames et messieurs les députés, cette question fait bien sûr régulièrement la une de l'actualité et nous occupe beaucoup.

Zoals u weet, stellen de Belgische autoriteiten alles in het werk om Olivier Vandecasteele vrij te krijgen.

Het overbrengingsverdrag is op 18 april 2023 van kracht geworden. Wij hebben dezelfde dag nog een transferverzoek voor onze landgenoot bij de Iraanse autoriteiten ingediend.

De dag daarvoor, op 17 april 2023, had ik op mijn vraag telefonisch contact met de Iraanse minister van Buitenlandse Zaken, Amir-Abdollahian. Tijdens dat gesprek drong ik aan op een verbetering van de detentieomstandigheden van Olivier Vandecasteele. Zijn detentieomstandigheden – de cel, het voedsel, de medische omkadering en zo meer – zijn immers allesbehalve verbeterd sinds zijn overbrenging naar Evin.

Ik heb ook aangedrongen op een nieuw consulair bezoek. Het achtste bezoek sinds zijn willekeurige arrestatie vond vijf weken geleden, op 13 maart 2023, plaats. Sindsdien doen wij er alles aan, om een negende consulair bezoek te verkrijgen.

Ces messages ont été répétés par le premier ministre au président iranien la même semaine. J'ai fait convoquer par mes services l'ambassadeur d'Iran, le 18 avril dernier, pour protester contre les conditions de détention inacceptables d'Olivier Vandecasteele et lui remettre officiellement la demande de transfèrement vers notre pays.

Nous faisons tout notre possible pour qu'il puisse recevoir rapidement la visite d'un médecin parlant une langue qu'il comprenne pour être soigné et recevoir des médicaments efficaces. Nous avons réitéré nos autres demandes urgentes également: la communication régulière avec sa famille, l'octroi de visites consulaires régulières et l'amélioration de son régime alimentaire.

Par ailleurs, nous restons en contact étroit avec la famille d'Olivier pour l'assister dans cette épreuve douloureuse. La dernière rencontre date de ce matin.

Met betrekking tot Assadi kan ik u meedelen dat Iran ondertussen om zijn transfer heeft gevraagd. Voor verdere vragen hierover kunt u zich wenden

tot de minister van Justitie, die daarvoor bevoegd is.

Onze ambassadeur heeft op 4 april een kort telefonisch contact gehad met professor Djalali.

Il est incarcéré à la prison d'Evin, conscient des inquiétudes que nous avons manifestées aussi le concernant lors de nos contacts avec les autorités iraniennes. Dans ce dossier, vous le savez, nous avons affaire à une contrepartie qui fait flèche de tout bois pour arriver à ses fins, en ce compris le chantage, la manipulation et la désinformation.

Les informations délivrées d'ailleurs par la presse iranienne ce matin ne sont que le dernier exemple en la matière. Cette désinformation contribue à nous manipuler, nous, ainsi que l'opinion publique. Nous devons tous rester vigilants pour ne pas céder à cette tentative de déstabilisation.

Vous le savez comme moi, cette affaire – aussi dramatique soit-elle d'un point de vue humain – dépasse Olivier Vandecasteele. C'est la sécurité de la Belgique, mais aussi plus largement celle de nos partenaires européens qui est en jeu. Nos paroles et nos actions doivent être vues à l'aune des conséquences qu'elles pourraient avoir à court, à moyen et à long terme pour Olivier Vandecasteele, pour la Belgique ainsi que pour nos partenaires européens.

Vous comprendrez que, compte tenu de la sensibilité de ce dossier, je ne peux malheureusement pas vous en dire davantage aujourd'hui.

02.12 Georges Dallemagne (Les Engagés): Madame la ministre, je vous remercie. Je pense que vous avez été claire: il y a une partie qui manipule, qui utilise le chantage et la désinformation. Il s'agit de notre sécurité. Toutes ces questions, nous le savions depuis le départ, c'est une affaire tout à fait choquante et scandaleuse puisque cet otage est pris pour libérer un terroriste.

Je pense que nous souhaitons tous la libération d'Olivier Vandecasteele, en même temps, nous sommes tous conscients des enjeux que vous venez d'énumérer, de la nécessaire coordination qu'il y a lieu d'avoir au niveau international, au niveau européen; des gestes qu'il faut pouvoir faire pour obtenir la libération sans non plus mettre en danger, de manière disproportionnée en tout cas, notre sécurité. C'est aussi un curseur qui est très important.

À ce stade, je ne ferai pas plus de commentaires. Je pense simplement qu'il faudra aussi considérer

qu'il y a là, de la part de l'Iran, un acte qui a été accompli à notre égard. Cet acte méritera d'être à l'avenir pris en considération dans les relations que nous aurons avec ce pays.

Je pèse mes mots mais il y aura un temps où il faudra faire le bilan de ce que l'Iran fait subir au reste du monde en matière d'infractions, de violation des droits les plus élémentaires de la personne et des règles internationales. Je pense qu'il faudra que ce type de comportement terroriste ne soit pas laissé sans suite.

02.13 Ellen Samyn (VB): Mevrouw de minister, we maken ons geen illusies over de wrede en onmenselijke detentieomstandigheden in Iran. Dat barbaarse regime heeft werkelijk geen enkel respect voor de mensenrechten, ook niet voor hun eigen volk, Mahsa Amini in gedachten. U hebt herhaaldelijk verklaard dat u alles in het werk zou stellen om de detentieomstandigheden van Olivier Vandecasteele te verbeteren, maar de Iraanse ambassadeur ontbieden of uw Iraanse ambtgenoot waarschuwen voor de mogelijke gevolgen voor de bilaterale relaties wanneer berichten over foltering u zouden bereiken, heeft blijkbaar weinig tot geen impact op dat barbaars regime. Meer nog, het regime voert de druk alsmaar hoger op.

Deze vivaldijregering heeft zelf die rode loper uitgerold. Door het sluiten van de Iradeal hebt u de Iraanse belangen alleen maar in de kaart gespeeld. Zo hebt u eigenlijk aan de Iraanse chantagepolitiek meegewerkt. Die chantagepolitiek zal zorgen voor nog meer onrechtmatige opsluitingen en nog meer terrorisme. Iedereen hier weet dat onschuldige gevangenen zoals Olivier Vandecasteele en professor Djalali door dat wrede regime alleen maar worden gebruikt als pasmunt, enkel om hun eigen terroristen terug te halen.

Ik herhaal nog eens ons standpunt. Voor het Vlaams Belang mag een veroordeelde terrorist zijn rechtvaardige straf niet ontlopen en onschuldige gevangenen moeten onvoorwaardelijk worden vrijgelaten.

Bovendien dient deze regering dringend eens haar eigen relaties met Iran te herbekijken. Zoals ik al zei, wij maken gewoon geen indruk op dat regime. Zeg gewoon alle akkoorden met Iran, van welke aard dan ook, op en maak het ayatollahregime duidelijk dat wij niet toegeven aan chantagepolitiek.

02.14 Vicky Reynaert (Vooruit): Mevrouw de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik wil eerst en vooral u en de regering danken voor uw inzet in dit dossier. Ik weet dat hiervoor heel veel inspanningen worden geleverd. Zonder deze

inspanningen zou dit dossier er nog veel slechter aan toe zijn.

U hebt gezegd dat u een gesprek met uw Iraanse ambtgenoot hebt gevoerd, waarin u een aantal zaken hebt meegedeeld. U hebt gevraagd om de detentievoorwaarden te verbeteren. Ik vraag mij dan af hoe men daarop reageert. U hebt niets over de reactie gezegd, misschien om diplomatieke redenen, maar dat laat natuurlijk ruimte vrij voor interpretatie. Wat wordt er dan geantwoord? Gaan zij daarop in? Willen zij dat bekijken? U gaat daar niet op in, maar het zou goed zijn om daarin ook enig inzicht te geven. Anders geeft men ruimte aan de andere partij om bepaalde zaken via de mediakanalen te verspreiden.

Ik begrijp dat Iran aan ons land om de overlevering heeft gevraagd. We kunnen daarover vragen stellen aan minister Van Quickenborne, die hiervoor bevoegd is. Dit gaat inderdaad om een uitlevering, maar we weten allemaal dat Iran dit als een politieke kwestie ziet. Voor hen is dit geen juridische kwestie, maar gewoon een politieke ruil die er moet komen. Dat is de manier waarop zij denken.

Ik heb ook begrepen dat u niets over de verdere timing kunt zeggen. Het zou toch goed zijn om een klein lichtpuntje aan de familie kunnen geven. Ik begrijp dat dit niet mogelijk is. Ik hoop dat hij in de toekomst toch kan worden vrijgelaten.

02.15 Peter De Roover (N-VA): Mevrouw de minister, u kunt niet de indruk wekken dat de zaak-Assadi een zaak voor de minister van Justitie zou zijn. Ik kan mij voorstellen dat onze ambassadeur in Teheran mee bij deze zaak betrokken is. Hij werkt voor u. Het verdrag is ondertekend door de toenmalige minister van Buitenlandse Zaken, de heer De Croo. U bent zijn opvolger. Een eventuele overbrenging van Assadi is wel degelijk iets waarvan u niet kunt zeggen dat u er niets mee te maken heeft. U kunt niet zeggen dat dit alleen een zaak voor de minister van Justitie is.

Ik kan er tot een bepaald punt begrip voor opbrengen dat een zekere discretie nodig is en dat er over bepaalde zaken publiek misschien beter niet wordt gecommuniceerd. In de toekomst zal dan toch moeten blijken dat uw stilzwijgen in het belang van de heer Vandecasteele is en niet in het belang van de heer Assadi. U zult op een bepaald ogenblik voor een heel moeilijke lakmoesproef staan. Als we later moeten vaststellen dat u geen informatie hebt gegeven, maar de heer Assadi wel vrij rondloopt in Teheran en als grote held van de islamitische revolutie wordt gevierd, dan zult u in dit Parlement een en ander moeten uitleggen. Ik hoop dat zich dat niet zal voordoen.